

Til: Finansdepartementet

03.08.2020

Høringsuttalelse fra WK Entreprenør AS

1. Innledning

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat om endring av bokføringsforskriften § 8-1-2a om utstedelse av salgsdokument ved bygg- og anleggsvirksomhet. WK Entreprenør AS inngir med dette en høringsuttalelse til departementets forslag.

WK Entreprenør AS er positiv til at det tas initiativ til endring av § 8-1-2a om plikt til utstedelse av salgsdokument i bygg- og anleggsvirksomhet, for å avdemppe likviditetsulempen av merverdiavgiftsplikten for omtvistede krav etter gjeldende regelverk. Men siden omtvistede krav i hovedsak kommer på spissen i forbindelse med sluttoppgjøret, som i tid normalt kommer etter fullføring, vil Finansdepartementets forslag ikke løse problemene for oss som entreprenør.

Vi foreslår derfor at endringen må gå ut på at entreprenøren ikke har plikt til å utstede faktura med beregning av merverdiavgift før på det tidspunkt kravets berettigelse er endelig avklart. Nedenfor vil vi begrunne dette forslaget nærmere.

2. Kort om selskapet/konsernet om virksomheten som drives

WK Entreprenør AS er en totalentreprenør med virksomhet på Østlandet, med avdelinger i Oslo og Tønsberg. Vi utfører totalentrepriser for bygg for både offentlige og private oppdragsgivere, både boliger, næringsbygg, skoler og idrettsanlegg. Prosjektene våre varierer i størrelse fra 20-500 millioner kroner, med typisk varighet fra 1 til 3 år. Selskapet omsatte i 2019 for 765 millioner kroner og hadde ca 80 ansatte.

3. Beskrivelse av tvister, herunder om mva-behandlingen av omtvistede krav

I gjennomføring av byggeprosjekter oppstår det ofte uenighet om krav. Dette skyldes uenighet med oppdragsgiver om et kravts berettigelse, eller uenighet om hvilke ytelser som er omfattet av kontrakten. Det kan også oppstå uenighet om størrelsen og utmålingen av eventuelle berettigede krav. De største og mest kompliserte kravene omhandler som regel grunnarbeider, og oppstår således tidlig i prosjektet. Det er likevel ikke uvanlig at et prosjekt har relativt omfattende endringer også senere i prosjektløpet, hvor det oppstår uenighet om berettigelse eller utmåling.

De fleste omtvistede krav blir ikke avklart før tidligst i sluttoppgjøret. Etter standardkontraktene har entreprenøren 2 måneders frist på å sende slutfaktura og opprettholde eventuelle omtvistede krav som har oppstått i løpet av prosjektet. Oppdragsgiver har så ytterligere 60 dager på å svare ut entreprenørens krav i sluttoppgjøret, og eventuelt fremme sine motkrav. Det kan derfor ta så mye som 4 måneder før de omtvistede kravene kan realitetsdiskuteres. Erfaringsmessig kan videre prosess med avklaringer og forhandling ta flere måneder og noen ganger år.

Hvis ikke partene klarer å omforenes om et endelig oppgjør av omtvistede krav må eventuelle tvister behandles i rettssystemet. Hvis dette er nødvendig tar det gjerne flere år å avklare endelig oppgjør. I hele denne perioden bærer totalentreprenøren hele likviditetsbelastningen, både for kostnadene knyttet til de aktuelle kravene og merverdiavgiften. Oppdragsgiver har i samme perioden en likviditetsfordel ettersom de fakturerte kravene gir fradragsrett, selv om de ikke honoreres.

Med bakgrunn i det som er beskrevet over gir dagens regelverk en betydelig ekstra likviditetsbelastning for entreprenørene. Hovedandelen av dette gjelder omtvistede krav for prosjekter som allerede er overlevert, og vil derfor

ikke løses av det gjeldene forslaget til endring av bokføringsforskriften. Konsekvensen for WK Entreprenør er at det bindes opp mye ekstra kapital i merverdiavgift, som ellers kunne vært brukt til nye investeringer og vekst.

Potensielt kan også likviditetsutfordringene gi økt konkurrisiko, økte kapitalkostnader og presse entreprenørene til å måtte frafalle berettigede krav. Til enhver tid kan merverdiavgift på omtvistede krav utgjøre mellom 15 og 30 millioner kroner, som beslaglegger en stor andel av bedriftens egenkapital.

Som eksempel kan nevnes to saker fra nyere tid. Den første saken gjaldt et boligprosjekt for en privat byggherre. Prosjektet hadde til dels svært omfattende endringsarbeider, samt kompliserte grunnforhold. Oppdragsgiver bestred de fleste av kravene, og ved sluttoppgjøret var omtvistet beløp på ca 18 millioner kroner eks.mva. Prosjektet ble overlevert i 2017, og er i dag i rettssystemet. Antakelig blir ikke tvisten bli løst før endelig dom i lagmannsretten i 2021. Merverdiavgift på det omtvistet beløp på det aktuelle prosjektet utgjør 4,5 millioner kroner.

Det andre eksempelet gjelder et offentlig skoleprosjekt for en kommunal byggherre. Omtvistede krav i prosjektet utgjør 50 millioner kroner eks mva. Prosjektet ble overlevert i 2019, og hvis det ikke er mulig å finne en omforent løsning vil også denne saken måtte behandles i retten. Merverdiavgift på de omtvistede kravene utgjør over 13 millioner kroner.

Merverdiavgiften på disse kravene utgjør en ekstra belastning i tillegg til selve tvistesummen, som begrenser bedriftens muligheter til vekst og utvikling.

4. Oppsummering

Som nevnt stiller WK Entreprenør seg positiv til initiativet om endring av bokføringsforskriften, men mener prinsippet bør være at faktureringsplikten inntre på det tidspunktet et krav berettigelse er endelig avklart. Det gjeldene forslaget bidrar i noen grad til å avdempe likviditetsulempen for omtvistede krav i løpet prosjektgjennomføringen, men hovedbelastningen for omtvistede krav kommer gjerne nærmere sluttoppgjøret, og den foreslåtte endringen vil derfor ha mindre effekt. Når prosjektgjennomføringen er på 1-2 år, mens det enkelte ganger kan ta 3-5 år å avklare et krav berettigelse er utfordringen klart størst etter overlevering har funnet sted.

Vennlig hilsen
WK Entreprenør AS

Erlend Wegger

Daglig Leder